

Til institutionens leder

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. nr.: 33 92 50 00
E-mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr.: 29634750

25. november 2020
Sags nr.:20/07407

Vejledning til gymnasiale uddannelsesinstitutioner om prøver i vinterterminen 2020/21

Som udgangspunkt afholdes prøverne i vinterterminen 2020/21 som planlagt. Det er dog muligt for ledelsen på den enkelte institution, som led i forebyggelse og afhjælpning i forbindelse med covid-19, i helt særlige tilfælde at aflyse prøver og i stedet afgive en afsluttende standpunktskarakter, som herefter ophøjes til prøvekarakter. Det følger af nød vinterprøvebekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 1572 af 5. november 2020.

Beslutning om aflysning af en prøve

Det er en forudsætning for at aflyse en prøve, at det sker som følge af sygdom eller foranstaltninger mod covid-19, som institutionen er nødt til at iværksætte for at imødekomme sundhedsfaglige anbefalinger, som omfatter institutionen.

Det fremgår af nød vinterprøvebekendtgørelsen § 2, stk. 1, at institutionen i helt særlige tilfælde kan aflyse en prøve i vinterterminen 2020/21, hvis eleven eller kursisten:

- på prøvetidspunktet er syg, herunder med covid-19,
- af sundhedsmæssige grunde i relation til covid-19 er vurderet til ikke at skulle møde fysisk frem til nød undervisning eller almindelig undervisning på institutionen eller
- ikke forud for prøven har haft mulighed for at gennemføre forberedelsen til en gruppeprøve eller relevant værksteds- eller laboratoriearbejde, der forudsætter tilstedeværelse på institutionen.

Såfremt der er tale om en mundtlig prøve, skal institutionen dog først vurdere, om det er muligt at udsætte prøven til afholdelse senere i vinterterminen 2020/21.

Det er kun muligt at aflyse en prøve i de tilfælde, hvor ovenstående betingelser er opfyldt. Det skal bemærkes, at muligheden for at aflyse en

prøve, når en elev eller kursist er syg på prøvetidspunktet, gælder både når der er tale om covid-19-relateret sygdom, og når der er tale om anden sygdom.

En beslutning om prøveaflysning kan tidligst træffes og meddeles eleven eller kursisten, når betingelserne herfor er opfyldt. En prøve, der er påbegyndt, kan dog ikke aflyses efter nødvinterprøvebekendtgørelsens regler. En elev, der bliver syg under en prøve, skal aflægge en ny prøve i førstkommende prøvetermin (sommerterminen 2021).

Der skal gives en afsluttende standpunktskarakter, der ophøjes til prøve-karakter, i stedet for hver af de aflyste prøver.

Udsættelse af prøven til næste prøvetermin

Der er en række tilfælde, hvor en aflyst prøve skal udsættes til førstkom-mende prøvetermin, og der skal dermed ikke gives en afsluttende stand-punktskarakter, der ophøjes til prøve-karakter. Det gælder fx for selvstu-derende, omprøver, prøve som følge af sanktion mv.

De nærmere regler fremgår af § 4 i nødvinterprøvebekendtgørelsen.

Afgivelse af afsluttende standpunktskarakterer

Den afsluttende standpunktskarakter er en vurdering af elevens opfyl-delse af de faglige mål i faget på det tidspunkt, hvor faget afsluttes.

I forhold til uddannelserne til htx, hhx og stx gælder der de samme ram-mer for afgivelse af standpunktskarakterer i den aktuelle situation som normalt. Det vil sige, at karaktererne skal afgives i henhold til bekendtgø-relse om de gymnasiale uddannelser, bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse samt læreplanerne i de enkelte fag. Det fremgår af § 21, stk. 2, 1. pkt., og 22, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser og § 12 og § 13 i bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse, at en afsluttende standpunktskarakter er en helhedsvurde-ring, der udtrykker, i hvilken grad eleven lever op til de faglige mål i det enkelte fag, vurderet i forhold til det tidspunkt, hvor standpunktskarakte-ren afgives. Ophøjelsen af den afsluttende standpunktskarakter til prøve-karakter sker i medfør af § 8 i nødvinterprøvebekendtgørelsen.

I forhold til uddannelsen til hf-eksamen, hf-enkeltfag og gymnasial sup-plering (GSK, SOF og GIF) gælder § 21, stk. 2, 1. pkt., og 22, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om de gymnasiale uddannelser reglerne i § 7 i nødvin-terprøvebekendtgørelsen. Det fremgår af § 7, stk. 2, at den afsluttende standpunktskarakter gives ud fra en helhedsvurdering på baggrund af un-derviserens kendskab til elevens eller kursistens faglige niveau i den dag-lige undervisning, herunder nødundervisningen. I helhedsvurderingen kan en individuel faglig vurderingssamtale med eleven eller kursisten indgå. Ophøjelsen af den afsluttende standpunktskarakter til prøvekarak-ter sker i medfør af stk. 3.

Særlige udfordringer i fag med praktisk dimension

I den aktuelle situation kan afgivelse af afsluttende standpunktskarakter rumme særlige udfordringer i nogle fag, såfremt der har været tale om længerevarende nødundervisning. Det kan dreje sig om fag, der har en praktisk dimension, som udgør en væsentlig del af faget, fx naturvidenskabelige fag, tekniske fag, kunstneriske fag og idræt.

I mange tilfælde vil det dog være muligt at omprioritere undervisningen, således at praktisk undervisning gennemføres i perioder, hvor der ikke har været gennemført nødundervisning. Det kan fx også ske ved at lade elever, der har været omfattet af nødundervisning i en periode, få ekstra undervisning i praktiske dele. På den måde kan der skabes basis for at afvikle prøven på normal vis.

Såfremt en prøve aflyses pga. manglende gennemførelse af praktiske dele af faget, vil eleverne muligvis i en længere periode ikke have haft mulighed for at demonstrere et fagligt niveau i de dele af faget.

Det vil i det tilfælde være vigtigt at anlægge et lidt bredere fokus i den helhedsvurdering af målopfyldelsen, der ligger til grund for den afsluttende standpunktskarakter, end normalt, så det ikke kommer eleven til skade, at praktiske dele af undervisningen ikke har kunnet gennemføres normalt. Fx vil der kunne lægges vægt på elevernes faglige præstationer ifm. relevante, tidligere afviklede forløb, hvor eleverne i højere grad har haft mulighed for at opfylde de faglige mål inden for de praktiske dele af faget.

Særligt om afgivelse af afsluttende standpunktskarakterer på uddannelsen til hf-eksamen, hf-enkeltfag og gymnasial supplerings (GSK, SOF og GIF)

Afgivelse af afsluttende standpunktskarakterer vil formentlig udgøre en større udfordring på hf-uddannelsen, hf-enkeltfag og gymnasial supplerings end på de øvrige gymnasiale uddannelser, idet standpunktskarakterer ikke normalt er en del af den løbende evaluering på disse uddannelser m.v.

Eleverne og kursisterne har således ikke haft en forventning om, at de skulle vurderes med en standpunktskarakter på grundlag af undervisningen i løbet af året, men derimod om at deres faglige niveau skulle bedømmes ved prøve.

Ligeledes er lærernes tilrettelæggelse af undervisningen i vidt omfang foretaget under forudsætning af, at der ikke afgives standpunktskarakterer.

Dette vil formentlig særligt give udfordringer i forhold til afgivelse af mundtlige standpunktskarakterer, hvorimod grundlaget for evt. skriftlige

standpunktskarakterer formentlig er tydeligere i form af elevernes løbende, skriftlige arbejde, herunder afleveringer, tests og projekter.

I det lys er det vigtigt at være opmærksom på, at standpunktskarakteren, jf. ovenfor, skal være udtryk for en helhedsvurdering af elevens eller kursistens opfyldelse af de faglige mål i faget. Det vil bl.a. sige, at karakteren udtrykker den pågældendes faglige niveau i faget og ikke er et udtryk for fx studieaktivitet.

Det er en mulighed, men ikke et krav, at afvikle en individuel faglig vurderingssamtale for elever og kursister, hvis prøve er aflyst, og som i stedet skal have en afsluttende standpunktskarakter.

Individuel, faglig vurderingssamtale

I tilfælde af en ekstraordinær afgivelse af afsluttende standpunktskarakterer i hf-uddannelsen, hf-enkeltfag og gymnasial supplerings vil der kunne afholdes en individuel, faglig vurderingssamtale med elever og kursister, der har fået aflyst en prøve. Der bør ikke gives en særskilt bedømmelse af vurderingssamtalen, da den alene indgår i en helhedsvurdering i forbindelse med afgivelsen af den afsluttende standpunktskarakter.

Formålet med en sådan samtale er dels at give læreren et mere solidt grundlag at vurdere elevens eller kursistens faglige standpunkt på, dels at give eleven eller kursisten tid og mulighed for at demonstrere sit faglige niveau.

Det anbefales, at samtalen har en længde, der giver eleven eller kursisten mulighed for at vise sit faglige niveau og mulighed for at komme fagligt i dybden med stoffet. Samtalens længde kan evt. differentieres, således at der gives længere tid til fag på højere niveauer.

Da det ikke er hensigten med samtalen, at den skal være en erstatning for en prøve i faget, bør samtalen forme sig som en dialog mellem læreren og eleven eller kursisten om relevant fagligt stof, der er gennemgået eller gennemgås i undervisningen.

Der kunne fx indgå følgende elementer i en sådan samtale:

- Der tages udgangspunkt i et afviklet forløb, hvor der drøftes faglige problemstillinger ud fra kendt stof.
- Der tages udgangspunkt i et mere specifikt tekststykke, forsøg, øvelse el.lign., og dialogen drejer sig om faglige problemstillinger hermed.
- Der tages udgangspunkt i et afviklet projekt til sidst i skoleåret, særligt tilrettelagt med henblik på den faglige vurderingssamtale. Forløbet kan være fælles for hele holdet eller tilrettelagt individuelt eller i

grupper. Samtalen kan eksempelvis indledes med 5 minutters præsentation fra elevens/kursistens side.

Når den enkelte samtale afholdes med eleven eller kursisten, skal eleven eller kursisten være gjort opmærksom på, at der er tale om en samtale, som vil indgå i helhedsvurderingen som led i afgivelsen af den afsluttende standpunktskarakter for eleven eller kursisten. Før samtalerne afholdes i det enkelte fag, skal eleverne eller kursisterne derfor informeres om det generelle grundlag for afgivelse af standpunktskarakterer, herunder de faglige mål i det aktuelle fag, ligesom de skal informeres om samtaleens rammer og indhold.

Faggrupper på toårig hf

Såfremt en eller flere prøver i kultur- og samfundsfagsgruppen eller den naturvidenskabelige faggruppe aflyses, skal der i stedet gives afsluttende standpunktskarakterer, der ophøjes til prøvekarakterer på eksamensbeviset. Det kan forekomme, at begge prøver i en faggruppe aflyses, men det kan også forekomme, at det er muligt at gennemføre den ene prøve, mens den anden prøve må aflyses. Det faktum at én af prøverne i en faggruppe aflyses, fører som udgangspunkt ikke til, at den anden prøve i faggruppen også aflyses. De to prøver skal således vurderes særskilt i henhold § 2, stk. 1, i nødvinterprøvebekendtgørelsen, jf. ovenfor.

Kultur- og samfundsfagsgruppen

Der fastsættes som normalt to karakterer for kultur- og samfundsfagsgruppen på eksamensbeviset. Én tværfaglig karakter og én enkeltfaglig karakter i det fag, der er udtrukket til prøve.

Hvis den tværfaglige prøve aflyses, skal der først gives en enkeltfaglig afsluttende standpunktskarakter i hvert af de indgående fag, dvs. samfundsfag C, religion C og historie B, jf. herved nødvinterprøvebekendtgørelsens § 7, stk. 4. Den tværfaglige karakter findes som et vægtet gennemsnit af de tre enkeltfaglige afsluttende standpunktskarakterer. Det vægtede gennemsnit ophøjes til den tværfaglige prøvekarakter på eksamensbeviset. Ved vægtet gennemsnit forstås, at de enkeltfaglige afsluttende standpunktskarakterer indgår med følgende vægtning: Religion og samfundsfag hver med vægten 1, mens historie indgår med vægten 1,5. Der afrundes til nærmeste karakter på karakterskalaen. Hvis gennemsnittet ligger præcis midt mellem to karakterer, rundes op til den højeste karakter.

Såfremt eleven ønsker at få oplyst de enkeltfaglige afsluttende standpunktskarakterer, der har dannet baggrund for det vægtede gennemsnit, bør de oplyses herom.

Såfremt kun den enkeltfaglige prøve aflyses, skal der alene gives en afsluttende standpunktskarakter i det fag, der var udtrukket til prøve for

eleven. Den enkeltfaglige afsluttende standpunktskarakter ophøjes til den enkeltfaglige prøvekarakter på eksamensbeviset.

Naturvidenskabelig faggruppe

Hvis en eller begge prøver i den naturvidenskabelige faggruppe aflyses, gives karakterer som beskrevet ovenfor vedr. kultur- og samfundsfaggruppen.

Dog findes den tværfaglige karakter på eksamensbeviset som et simpelt gennemsnit af de enkeltfaglige afsluttende standpunktskarakterer i biologi C, geografi C og kemi C. Ved simpelt gennemsnit forstås, at de tre karakterer lægges sammen og divideres med tre. Der afrundes til nærmeste karakter på karakterskalaen. Hvis gennemsnittet ligger præcis midt mellem to karakterer, rundes op til den højeste karakter.

Eksamensprojekt på hf-enkeltfag og teknisk eux

Såfremt en prøve i eksamensprojektet på hf-enkeltfag aflyses, kan en kursist alligevel godt sammenstykke enkeltfag til en fuld højere forberedelseseksamen. Det sker ved at kursisten i stedet får en streg på eksamensbeviset i stedet for en karakter for eksamensprojektet.

Det er en forudsætning, at hf-enkeltfagskursisten er tilmeldt prøve i eksamensprojektet i vinterterminen 2020/21, samt at kursisten senest fremsætter ønske om sammenstyknin g den 31. juni 2021.

Tilsvarende kan en elev, der afslutter teknisk eux-forløb i vinterterminen 2020/21 efter den gamle ordning med eksamensprojekt, og hvor den mundtlige prøve- med udgangspunkt i eksamensprojektet aflyses, få en streg på eksamensbeviset i stedet for en karakter for eksamensprojektet. Det er en forudsætning, at anmodningen herom fremsættes senest 31. juni 2021.